

TIETO JA YMMÄRTÄMINEN VÄHENTÄVÄT TUBERKULOOSIIN LIITTYVIÄ PELKOJA

Tiedonkulku, yhteistyö ja ammattitaitoisesti ohjattu toiminta ovat paikallisesti avainasemassa tuberkuloosin hoidossa ja torjunnassa, mutta lisäksi tarvitaan säännöllistä tuberkuloosiin liittyvää lisäkoulutusta.

Filha ry ja sisäasiainministeriön maahanmuutto-osasto järjestivät yhteistyössä HUS-piirin asiantuntijoiden kanssa tuberkuloosin ehkäisyyn liittyvän koulutuksen Helsingissä 7.5.2008, johon osallistui yli 130 pakolaisten, turvapaikanhakijoiden ja muiden ulkomaalaisryhmien parissa työskentelevää henkilöä mm. vastaanottokeskuksista, maahanmuuttopalveluista, rajavartiostosta sekä terveydenhuollon eri yksiköistä.

Koulutuksen keskeisiä teemoja olivat:

- Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmä sekä terveystarkastukset
- Tuberkuloosi meillä ja maailmalla - perustietoa sairaudesta ja sen torjunnasta
- Tuberkuloosiin liittyviä kulttuurillisia näkökulmia
- Tuberkuloosiin liittyviä käytännön tilanteita sekä pelkoja – työskentelyä pienryhmissä

Johtopäätökset koulutuksesta

Vuoropuhelu sosiaali- ja terveydenhuollon välillä tulisi toimia paremmin. Koulutuksessa ilmeni tarvetta parantaa sisäistä tiedonkulkua vastaanottokeskuksissa sekä eri ammattiryhmien kesken. Työtä tulisi tehdä yhdessä alueen tartuntataudeista vastaavan lääkärin, kuten myös työterveyshuollon toimijoiden kanssa, kartoittaa työntekijöiden koulutustarve ja suunnitella tuberkuloosiin sekä muihin infektioauteihin liittyvää koulutusta.

Vastaanottokeskusten käytännöissä ja resursseissa on alueellisia eroja mm asiakkaiden terveystietojen kirjaamisessa. Tilanne parantuu ja yhdenmukaistuu vuonna 2009. Silloin valmistumassa oleva UMAREK (ulkomaalaisrekisteri) on suunniteltu kattamaan myös vastaanottokeskusten terveydenhoidossa syntyvän tiedon tallentamisen tarpeet.

Tulkkipalvelujen hyödyntäminen ja käyttö on ollut vajavaista. Tulkkaukseen liittyvästä lainsäädännöstä, tulkkipalveluista ja valtion korvauksista kunnille pakolaistaustaisten tulkkipalveluihin liittyen tarvittaisiin lisää tietoa. Terveydenhuollon kannalta tärkeimmät lait ovat kielilaki (2003/423), hallintolaki (2003/434), hallintolain käyttölaki (1996/586) ja laki potilaan asemasta ja oikeuksista (1992/785). Tulkkipalveluiden lisääntyvään tarpeeseen tulisi osata varautua myös terveydenhuollossa ja menot tulisi huomioida vuosibudjetissa. Mitä varhaisemmassa vaiheessa tulkkipalveluita käytetään, sitä pienemmiksi kokonaiskulut muodostuvat. On tärkeää ja potilaan edun mukaista käyttää vain ammattitulkkia ja tuberkuloosin hoidossa on lain mukaan oikeus käyttää tulkkia.

Jatkotoimenpiteet

Moniammatilliselle lisäkoulutukselle on selvästi tarvetta. Tässä koulutuksessa tuli esille, että tieto lisää ja helpottaa käytännön yhteistyötä sekä vähentää tuberkuloosiin liittyviä pelkoja. Jatkossa suositellaan järjestettäväksi alueellisesti koulutuksia mm. maahanmuuttoyksiköissä ja vastaanottokeskuksissa, joissa käsiteltäisiin tuberkuloosia ja syvennettäisiin tautiin liittyviä monikulttuurisia näkökulmia.

Koulutuspäivän materiaalia tuberkuloosista on saatavilla:

http://www.filha.fi/suomi/koulutus/materiaali_koulutuksista/materiaalia_valtakunnallisista_k/tuberkuloosikoulutus_pakolaisten/

Valtakunnallinen tuberkuloosiohjelma on saatavilla:

<http://www.filha.fi/suomi/toiminta/kotimainen/tuberkuloosi/>

Lisätietoja:

Leena-Maija Qvist, leena-maija.qvist@intermin.fi ja Iiris Rajalahti, iiris.rajalahti@kolumbus.fi